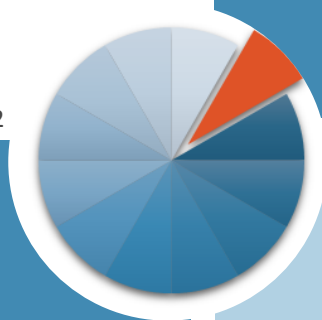

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ISSN 2367-5012

юли-август/2015 г.

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

месечен обзор

септември/2015 г.

октомври/2015 г.

ноември/2015 г.

декември/2015 г.

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

месечен обзор

юли-август/2015 г.

В текущия месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 14 септември 2015 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2015 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg

Акценти

Растежът на БВП за второто тримесечие на 2015 г. се ускори до 2.2%, което се дължеше на по-високо вътрешно търсене. Потреблението на домакинствата бе подкрепено от реалното нарастване на заплатите. Правителствените разходи също се увеличиха, докато инвестициите в основен капитал отчетоха известно забавяне. Всички икономически сектори, с изключение на строителството, имаха положителен принос за нарастването на БДС с 1.8%.

Краткосрочната бизнес статистика отчете разнопосочна динамика, след като индустриалното производство и продажби забавиха нарастването си, търговията на дребно също следваше низходящ тренд, а строителната продукция се върна към положителен растеж през юни, но след това отново отчете спад. През юли **индикаторът за бизнес климата** също се понижи поради влошаване на очакванията във всички сектори, но през август отново нарасна.

Положителното развитие на **заетостта** отслабна през второто тримесечие на 2015 г., а общият брой на заетите се повиши с 0.2% на годишна база. **Нивото на безработица** (НРС) спадна под 10% за първи път от средата на 2010 г. до 9.9%, като остана с 1.5 пр.п. пониско спрямо същия период на 2014 г.

Доходите от труд през второто тримесечие продължиха да нарастват с по-високи темпове в сравнение с отчетените през 2014 г. **Средната работна заплата** общо за икономиката се повиши със 7.6% и 8.2% спрямо съответния период на предходната година, съответно в номинално и реално изражение. **Произ-**

водителността на труда отчете реален растеж от 2.2%, което спомогна за забавяне на **разходите за труд на единица продукция**, които отчетоха нарастване от едва 0.1% в реално изражение.

Потребителските цени отчетоха минимални растежи от 0.2% и 0.1% спрямо предходния месец, съответно през юли и август, основно по линия на сезонни фактори. Отрицателната инфлация по месеци на годишна база нарасна до -1% през юли, след което се забави до -0.8% през август.

Салдото по текущата сметка за периода януари-юни достигна 0.8% от прогнозния БВП (324 млн. евро) при дефицит от 0.4% през първото полугодие на 2014 г. Балансът на **финансовата сметка** за полугодieto бе отрицателен в размер на 3.5% от прогнозния БВП (1 512 млн. евро), при спад в чуждестранните активи надвишаваш понижението при пасивите. **Входящите ПЧИ** възлязоха на 1.8% от БВП за първите шест месеца.

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 38.33 млрд. евро към края на юни и съставляваше 89.7% от БВП спрямо 94.7% в края на 2014 г.

Салдото по консолидирания бюджет бе положително в размер на 789.4 млн. лв. на касова основа към края на юли (0.9% от прогнозния БВП). Постигнато бе значително подобрене спрямо януари-юли 2014 г., което се свързва с по-високия растеж на общите приходи и помощи в сравнение с разходите. ●

Текущо икономическо развитие

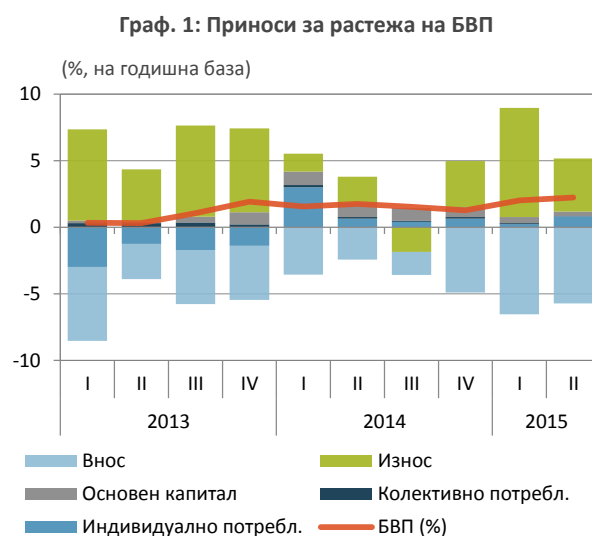
БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

Според сезонно изгладените данни **растежът на БВП за второто тримесечие на 2015 г. се ускори до 2.2%**, което се дължеше на по-високо вътрешно търсене. Растежът на потреблението на домакинствата достигна 1.5%, подкрепен от реалното нарастване на заплатите. Правителствените разходи също се увеличиха с 2.1% и 0.3%, съответно за индивидуално и колективно потребление. Растежът на инвестициите в основен капитал се забави до 1.5%. Според данните за разходите за придобиване на ДМА, спад бе регистриран в индустрията, докато в сектора на услугите нарастване имаше най-вече в сектор *държавно управление*. Растежът на износа също се забави и достигна 6.1%, докато вносите се повиши с 8.5%.

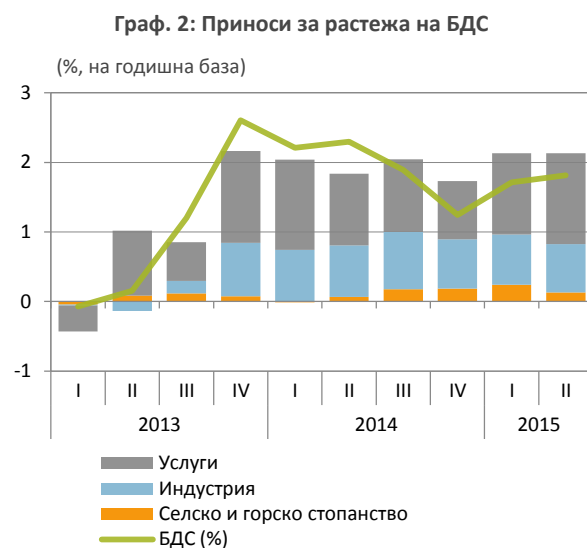
Всички икономически сектори, с изключение на строителството, имаха положителен принос за **нарастването на БДС с 1.8%**. Растежът на добавената стойност в промишлеността достигна 3.2%. Другите дейности с основен принос към икономическия растеж бяха *операции с недвижими имоти с нарастване от 6.2%*, *търговия; транспорт; хотелиерство и ресторантьорство* – с 1.2%, *професионални, научни и административни дейности* – с 5.3%.

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

Растежът при **оборота на промишлените предприятия¹** се ускори до 2.8% на годишна база през юни в резултат на

Източник: НСИ

Източник: НСИ

¹ Индексът на оборота отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на индекса на промишленото производство стойностите се коригират с индекса на цени на производител, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

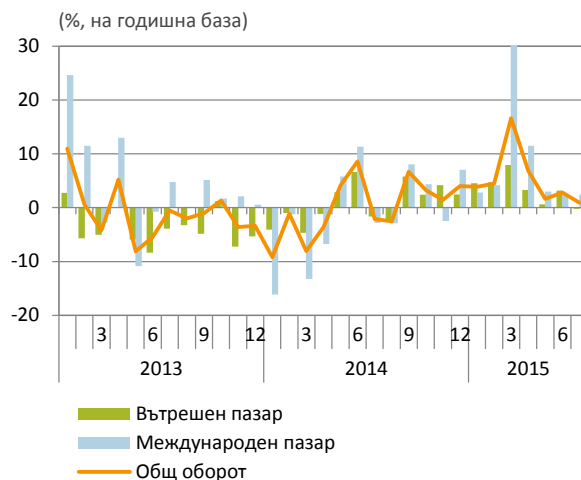
силното нарастването на оборота за вътрешния пазар с 3.2%, но отново се забави до 0.9% през юли, тъй като продажбите за вътрешния пазар отчетоха спад от 0.2%. Негативното развитие при *енергийните продукти* продължи да ограничава растежа. В същото време, оборотът на външния пазар нарасна с 2.4% на годишна база и през двата месеца. *Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета, най-вече производство на части и принадлежности за автомобили*, продължи да отчита стабилен растеж и имаше един от най-високите приноси за растежа и през двата месеца. *Производството на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини* също подкрепи отчетения растеж през юни, докато *производството на химични продукти и производството на основни метали* бяха водещи за повишението през юли.

Растежът при **промишленото производство** се забави до 3.4% на годишна база през юли при годишен ръст от 7.3% през юни. Низходящата динамика се дължеше основно на развитието при *преработващата промишленост*, като *производството на хранителни продукти и производството на основни метали*, които имат едни от най-големите дялове в промишленото производство, се представиха слабо през юли. В същото време, *производството на химични продукти* имаше най-голям принос за отчетения растеж.

Търговията на дребно също следваше низходяща динамика, като нарасна с едва 0.3% на годишна база през юли, при растеж от 3% през предходния месец. *Продажбите на дребно на хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия* отчетоха най-голямо понижение - съответно от 4.9% и 4.6% спрямо съответния месец на предходната година. В същото време, *продажбите на битова техника, мебели и други стоки за бита и продажбите на фармацевтични и медицински стоки и козметика* имаха най-голям ръст - с 12.7% и 11.3%.

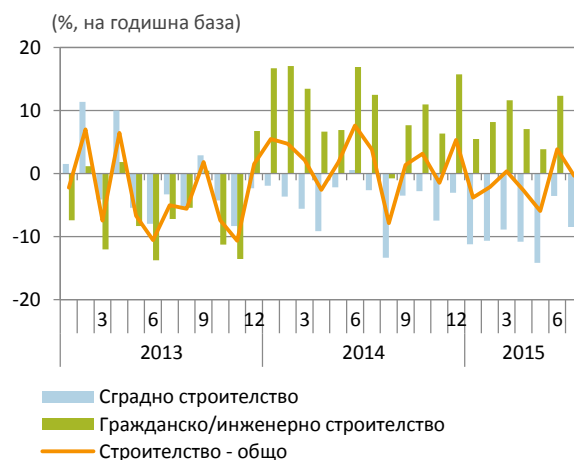
Индексът на строителната продукция отчете растеж от 3.8% на годишна база през юни в резултат на силното

Граф.3: Оборот в промишлеността

Източник: НСИ

Граф. 4: Индекс на строителната продукция

Източник: НСИ

представяне на *гражданското строителство*, което нарасна с 12.3%, докато спадът при *сградното строителство* се забави до 3.6%. Въпреки че наблюдаваното възстановяване беше подкрепено и от растеж при издадените разрешителни за строеж през второто тримесечие на 2015 г., индексът на строителната продукция отново се понижи с 0.3% през юли. Растежът при *гражданското строителство* се забави до 9%, а понижението при *сградното строителство* се задълбочи до 8.4% на годишна база.

След като през юли **бизнес климатът** в страната се понижи поради влошаване на очакванията във всички сектори, през август индикаторът отново отчете нарастване. Оценките за настоящето бизнес състояние на предприятията във всички сектори се подобиха, но анкетираните продължиха да бъдат резервирани относно бъдещето. В промишлеността и през двата месеца бе отчетено повишаване на получените поръчки от страната, а в търговията на дребно – ръст на продажбите. През юли анкетата отчете нарастване на търсенето на услуги, но през август то бе оценено като по-ниско. Строителната дейност през последните два месеца се подобри.

ПАЗАР НА ТРУДА И ДОХОДИ

Положителното развитие на **заетостта** отслабна през второто тримесечие на 2015 г. Общият брой на заетите се повиши с 0.2% на годишна база (ЕСС 2010), като нарастването беше обусловено от индустрията. Промишлеността продължи да разкрива работни места и заетостта се увеличи с 1.9%, подкрепена от растежа на промишленото производство и на износа. Строителството също допринесе положително за общата заетост в страната, поради повишената активност най-вече при гражданското строителство. Същевременно, селското стопанство и услугите отбелязаха намаление в броя на заетите на годишна база и ограничиха общия растеж на заетостта. Броят на самонаетите в селското стопанство се понижи, повлиян от намалението в новосъздадената добавена стойност в отрасъла, а намале-

Граф. 5: Бизнес климат

Източник: НСИ

Граф. 6: Динамика на заетостта и приноси по сектори

Източник: НСИ

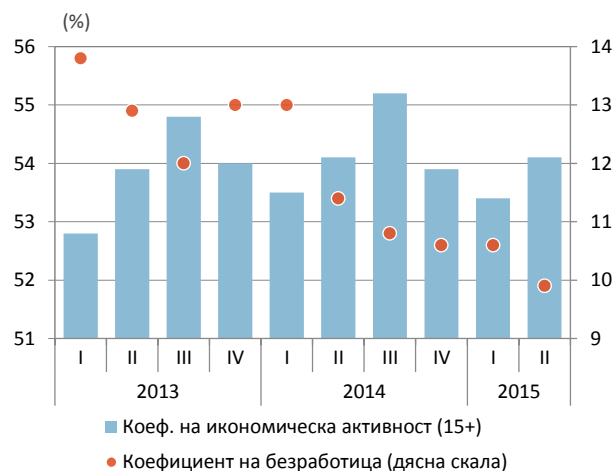
нието в сектора на услугите беше обусловено в голяма степен от дейността *търговия, транспорт и хотели и ресторанти*, поради намалението на наетите в хотели и ресторанти, съгласно данните от наблюдението на предприятията.

Нивото на безработица (НРС) спадна под 10% за първи път от средата на 2010 г. През второто тримесечие на 2015 г. равнището на безработица се понижи до 9.9%, като остана с 1.5 пр.п. по-ниско на годишна база. Негативната тенденция беше подкрепена основно от положителните развития на заетостта, но повече от 1/3 от намалението в броя на безработните беше свързано с продължаващия спад на работната сила. Освен негативните демографски фактори, замразяването на възрастта за пенсиониране през последните две години също допринесе за свиването на работната сила. Според данните на НОИ, през полугодieto на 2015 г. броят на новопенсионираните се лица се повиши с 15.6% на годишна база, след като през 2014 г. нарастването им надхвърли 22%, докато през 2013 г. се наблюдаваше намаление в съответствие с повишаването на пенсионната възраст.

Равнището на **регистрирана безработица** продължи да се понижава и през летните месеци, и съгласно предварителните данни на АЗ достигна 9.3% към края на август.

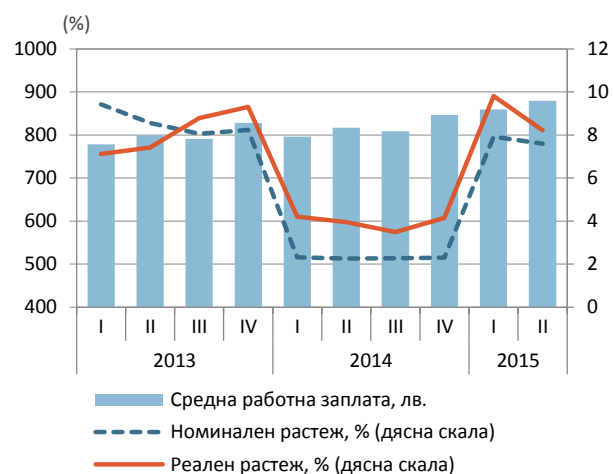
Доходите от труд през второто тримесечие на годината продължиха да нарастват с по-високи темпове в сравнение с отчетените през 2014 г. **Средната работна заплата** общо за икономиката се повиши номинално със 7.6% спрямо съответния период на предходната година, а дефлираният с ХИПЦ ръст на показателя възлезе на 8.2%. В частния сектор, който имаше водещ принос за наблюдаваното развитие, номиналният растеж се ускори до 9.2% спрямо 3.5% в общественния сектор. Най-значителен темп на растеж бе регистриран в част от дейностите в услугите, в т.ч. *административни и спомагателни дейности (16.5%), професионални дейности (12.7%), създаване на разпространение на информация (11.7%) и търговия (9.3%)*. В преработващата промишленост бе наблюдавано ускорение на

Граф. 7: Коефициенти на безработица и икономическа активност, %

Източник: НСИ

Граф. 8: Динамика на средната работна заплата

Източник: НСИ

средната работна заплата в дейностите, които се характеризираха с възходяща динамика на оборотите за износ.

Производителността на труда отчете реален растеж от 2.2% за разглеждания период, който бе съпоставим с темпа от предходното тримесечие (2.3%), но се ускори спрямо аналогичния период на предходната година (1.8%). Най-висок темп на растеж беше отчетен в услугите (2.3%), следван от индустрия (1.0%), докато в селско стопанство беше отчетен спад от 0.9%. Възходящият тренд на производителността през второто тримесечие обуслови и благоприятното развитие на **разходите за труд на единица продукция**, които отчетоха растеж от едва 0.1% в реално изражение. Наблюдаваното развитие бе повлияно от намалението на показателя в услугите и в по-малка степен от пониския темп на нарастване в индустрията. В условията на повишение на дефлатора на добавената стойност, номиналният растеж на разглеждания показател възлезе на 3.1%.

Инфлация

Потребителските цени отчетоха минимални растежи от 0.2% и 0.1% спрямо предходния месец, съответно през юли и август. Нарастването на общия индекс през първия разглеждан месец се дължеше основно на поскъпване при услугите с 2.1%. То от своя страна бе резултат най-вече на по-високи цени за настаняване в курортните комплекси и комплексните туристически услуги за почивка, съответно с 15.5% и 13.4%, както и на международните полети – с 9.4% спрямо юни. Положителният им принос бе частично компенсиран от поевтиняване с 3.4% при непреработените храни.

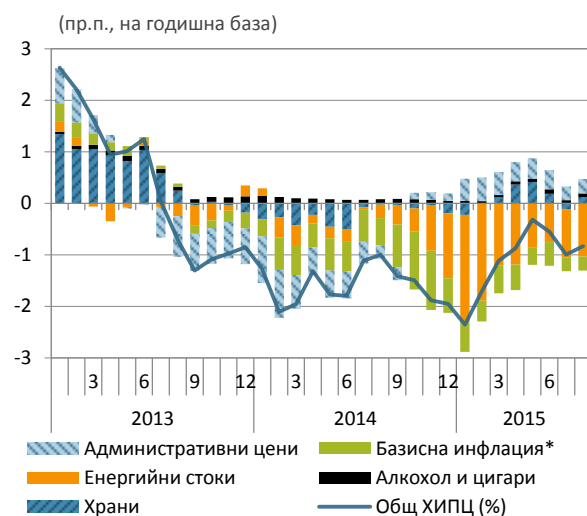
По отношение на ценовите развития през август, отчетеното поскъпване на храните с 0.6% (+0.14 пр.п.) поради поскъпите плодове и зеленчуци през месеца, бе до голяма степен компенсирано от понижението на цените на енергийните стоки с 1.3% (-0.12 пр.п.). Наблюдаваното свръхпредлагане на международния пазар на суров петрол и де-

Граф. 9: Динамика на производителността на труда и реалните разходи на единица продукция

Източник: НСИ, МФ

Граф. 10: ХИПЦ и приноси по основни компоненти

* Услуги и неенергийни нехранителни стоки.

Източник: НСИ, МФ

валвацията на китайската валута потиснаха цените на нефта през втората половина на месеца, което заедно с поевтиняването на долара спрямо еврото се отрази в понижаване на вътрешните цени на горивата с 1.4% спрямо юли. Международните полети продължиха да поскъпват през месеца с нови 10.6% и до голяма степен допринесоха за отчетеното нарастване в цените на услугите. Положителният им принос обаче бе компенсиран до голяма степен от по-ниските цени на облекло и обувки, които се понижиха с 2.1% през месеца.

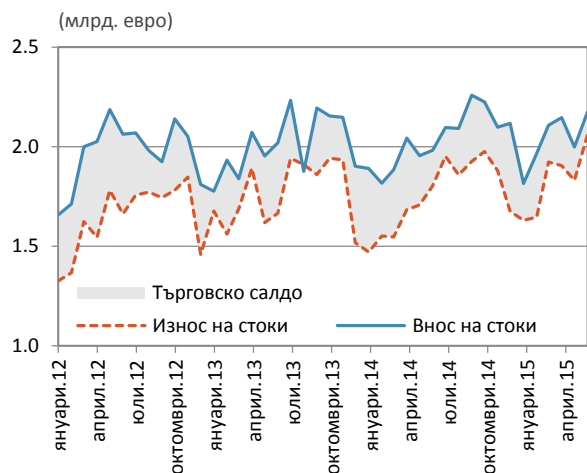
Отрицателната инфлация по месеци на годишна база нарасна до -1% през юли, след което се забави до -0.8% през август.

ВЪНШЕН СЕКТОР

Салдото по текущата сметка за периода януари-юни достигна 0.8% от прогнозния БВП (324 млн. евро) при дефицит от 0.4% през първото полугодие на 2014 г. Наблюдаваната от началото на годината тенденцията на изпреварваш ръст на износа спрямо вноса на стоки и услуги, подкрепяна от трансфери по фондове от ЕС, бе наблюдавана и през месец май. През юни обаче бе отчетен съществен спад в износа на услуги. Понижение на годишна бе регистрирано по всички подстатии, като изменението при пътувания, транспорт и други услуги бе двуцифрено. Тъй като статистиката в платежния баланс е по текущи цени, понижението по статия Пътувания не е непременно обвързано със спад в предлагането на услугата, а може да се обясни и с пониската цена на горивата и съответно цена на услугата. Пониските приходи от Пътувания са свързани с по-малкото посещения на чужденци (граждани на ЕС, Русия и Украйна), въпреки че през месеца се наблюдаваше повишение на цените в сектор хотелиерство и ресторантьорство.

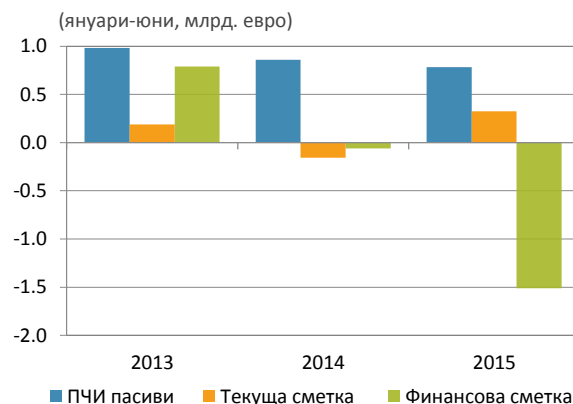
Балансът на **финансовата сметка** за полугодията бе отрицателен в размер на 0.8% от прогнозния БВП (1 512 млн. евро), при спад в чуждестранните активи надвишаваш понижаване при пасивите. Входящите ПЧИ възлязоха на 1.8%

Граф. 11: Динамика на външната търговия

Източник: БНБ

Граф. 12: ПЧИ, текуща и финансова сметка

Източник: БНБ

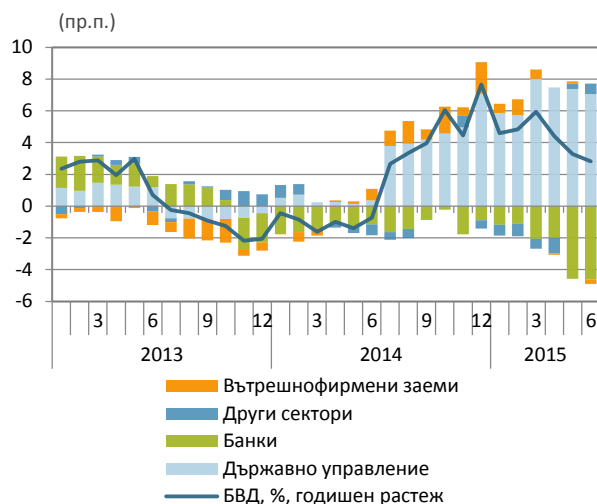
от БВП за първите шест месеца. През май и юни салдото по финансовата сметка бе съответно 56.6 млн. евро и 78.7 млн. евро.

Брутният външен дълг (БВД) възлезе на 38.33 млрд. евро към края на юни, понижавайки се до 89.7% от БВП. През май бяха наблюдавани съществени потоци спрямо предходния месец. Банките продължиха да понижават своята външна задлъжнялост, като изплатиха значителна част от краткосрочните си заеми, което доведе до спад от 982.5 млн. евро на външния им дълг. Това понижение беше частично компенсирано от поемането на нов дълг от „Други сектори“ (482.6 млн. евро, основно краткосрочни заеми) и повишаването на вътрешнофирменото кредитиране (с 200 млн. евро). В резултат БВД се понижи с 379.7 млн. евро до 38.43 млрд. евро към края на май или 89.9% от БВП. През юни не бяха отчетени значителни изменения в БВД. Външният дълг на банките се повиши минимално със 76.3 млн. евро и достигна 9.7% от БВП, а дългът на „Други сектори“ се понижи с 88.6 млн. евро поради връщане на дългосрочни заеми, достигайки 28.3% от БВП към края на юни. Вътрешнофирменото кредитиране остана практически без промяна за месеца. Към края на юни делът на краткосрочния външен дълг спадна до 20.7% от общия БВД спрямо 21.8% през април.

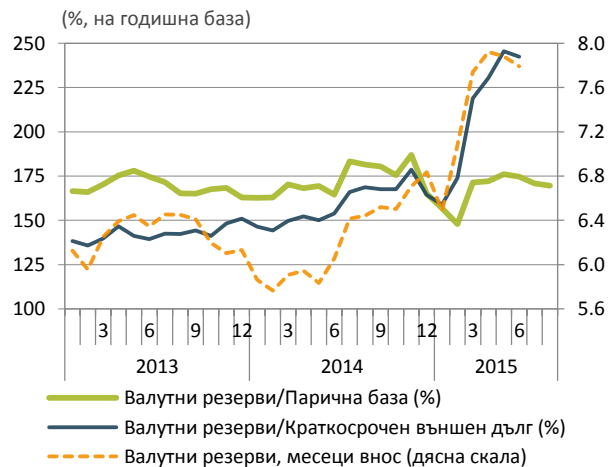
ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви нараснаха с 2.1% на месечна база през юли и с 1.7% през август и в края на месеца достигнаха 20 млрд. евро. Банкнотите в обращение и банковите резерви допринесоха за растежа на резервите и през двата месеца, след като нараснаха с 3.8% и 5% на месечна база през юли, и с 1.8% и 3.1%, съответно през август. Въпреки възходящата месечна динамика, годишният растеж на международните резерви се забави от 34.2% в края на юни до 29.7% в края на юли, след което се възстанови до 30.3% в края на август. Причина за това беше базовият ефект от емисията еврооблигации на стойност 1.5

Граф. 13: Приноси към растежа на БВД

Граф. 14: Ключови отношения за валутния борд

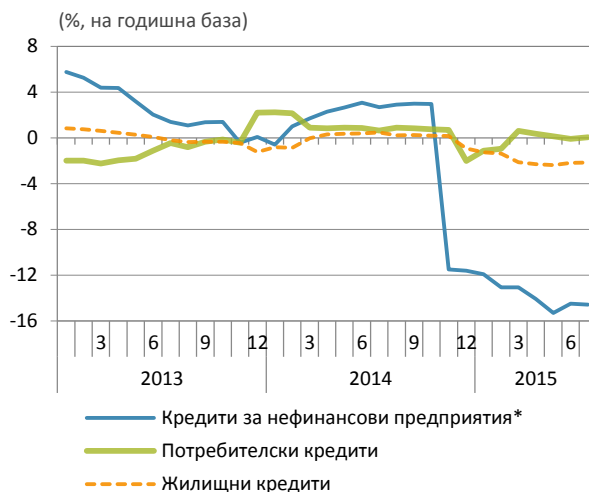

млрд. евро през юли 2014 г., което увеличи депозита на правителството в БНБ. Покритието на паричната база с международни резерви намаля последователно до 170.8% през юли и 169.6% през август при 174.6% в края на юни. Към края на юни нивото на резервите бе достатъчно да покрие 7.8 месеца внос на стоки и услуги или 242.4% от краткосрочния външен дълг.

Годишният темп на нарастване на **паричното предлагане** се ускори до 2.5% през юни, при 1% в края на май. Ускорението продължи и през юли достигайки 3.5% на годишна база. Основен принос за това имаха депозитите с договорен матуритет, които през юни ограничиха годишния си спад до 2.5% при 7.4% намаление в края на предходния месец, след което се увеличиха с 0.4% на годишна база през юли. Бързоликвидният паричен агрегат М1 забави годишния си растеж от 14.4% в края на май до 11.4% в края на юли. Общият размер на депозитите в банковата система регистрира положителен растеж през юни от 1.4% на годишна база, след спада от 0.8% месец по-рано. През юли темпът им на годишно нарастване се ускори до 2% вследствие на положителните месечни изменения от 0.5% и 1.3% съответно през юни и юли, дължащи се основно на ръста при депозитите на нефинансови предприятия. При депозитите на домакинства и през двата месеца бе отбелязан минимален месечен растеж, но приносят им към годишния прираст на общите депозити се увеличи поради базовия ефект от тегленето на депозити година по-рано.

Кредитът за частния сектор през юни премина на положителна територия и нарасна с 1% на месечна база, след което през юли отново отбеляза отрицателен месечен растеж от 0.1%. Динамиката на кредитите за нефинансови предприятия през разглеждания период бе сходна. Месечният растеж на корпоративните кредити беше отрицателен през юли с 0.3%, докато месец по-рано той достигна най-високата си положителна стойност от началото на годината от 1.4%. Потребителското кредитиране нарасна минимално с 0.2% през юли спрямо предходния месец, докато през юни месечното му изменение остана близко до нулата.

Граф. 15: Кредит към частния сектор

* Спадът през ноември 2014 г. се дължи на статистически ефект от изключване на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

През юни жилищните кредити също се завърнаха на положителна територия, отбелязвайки минимално месечно нарастване от 0.2%. През юли размера на жилищните кредити се сви с 0.1% на месечна база. Лошите и реструктурирани кредити задълбочиха годишния си спад, като през юни намаляха с 4.9%, а през юли с 5.4%. Делът им в общия размер на кредитите за фирми и домакинства през юни намален по-забележимо до 18.7% при 19.1% през май, а през юли достигна най-ниското си ниво от началото на годината от 18.6%.

Месечната динамика при **среднопотеглените лихвени проценти по кредитите** за нефинансови предприятия бе променлива, тъй като през юни те отчетоха лек спад от 7 б.т. спрямо май до 6.2%, а през юли се увеличиха с 84 б.т. Месечният обем на новоотпуснатите кредити за корпоративния сектор нарасна значително през тези два месеца с 77% и 30%, съответно за юни и юли. На месечна база цената на заемните средства при ипотечните кредити продължи тенденцията си на намаление, като спада за юни бе с 18 б.т., а този за юли с 17 б.т. При потребителските кредити среднопотеглените лихвени проценти отбелязаха лек спад от 10 б.т. през юни, а през юли нараснаха с 18 б.т.

Таблица 1: Среднопотеглен лихвени проценти по кредити за домакинства и нефинансови предприятия, в %

	юли 2014	юни 2015	юли 2015
Нефинансови предприятия	5.91	6.21	7.04
Потребителски кредити	11.06	10.26	10.43
Жилищни кредити	6.59	5.85	5.69

Източник: БНБ, МФ

Среднопотеглените лихвени проценти по срочни депозити в лева, евро и щатски долари продължиха леко да се понижават през юни и юли, докато обемът на новопривлечените депозити през двата месеца леко нарасна на месечна база и при трита вида валути. Възвръщаемостта на срочните депозити в щатски долари през юни намален в най-голяма степен с 5 б.т. спрямо края на май, докато през юли най-голямо намаление бе отбелязано при деноминирани в лева срочни депозити с 10 б.т. Средните лихвени

Граф. 16: Лихвен процент* и месечен обем на новоотпуснати кредити (домакинства и фирми)

* среднопотеглен лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия по вид, валута и срочност

Източник: БНБ, МФ

проценти по срочните депозити в евро и щ. долари през юли намаляха, съответно със 7 б.т. и 1 б.т. Месечният обем на новопривлечените депозити нарасна последователно и през двата месеца, като през юни месечното увеличение (15.1%) беше по-силно изразено спрямо това през юли (13.7%). Общият обем на привлечените нови депозити през юли достигна 1.9 млрд. лв., което бе с 19.6% по-малко спрямо същия период на предходната година.

Table 2: Среднопотеглените лихвени проценти по срочни депозити на домакинства и нефинансови предприятия, в %

	юли 2014	юни 2015	юли 2015
Лева	2.74	1.38	1.28
Евро	2.27	1.18	1.12
Щатски долари	1.67	0.77	0.76

Източник: БНБ, МФ

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Салдото по консолидирания бюджет бе положително в размер на 789.4 млн. лв. на касова основа към края на юли (0.9% от прогнозния БВП). Общата сума на приходите и помощите за периода бе 62.7% от плана за 2015 г., докато общите разходи бяха 55.5% от годишните разчети. Постигнато бе значително подобрене на бюджетната позиция спрямо януари-юли 2014 г., когато бе отчетен дефицит от 1.4% от БВП, което се свързва с по-високия растеж на годишна база на общите приходи и помощи в сравнение с разходите.

Сумата на приходите и помощите, постъпили за периода януари-юли, бе с 12.9% по-висока спрямо същия период на миналата година. Данъчните приходи се увеличиха с 9.4%, като растеж бе отчетен при всички основни категории данъци и осигурителни вноски. Постъпленията от преки данъци се увеличиха с 5.3% на годишна база, приходите от косвени данъци - с 11.6%, а при социално и здравно осигурителните вноски бе отчетен номинален ръст от 9.3%. Изпълнението спрямо бюджетната прогноза бе 60.1% за об-

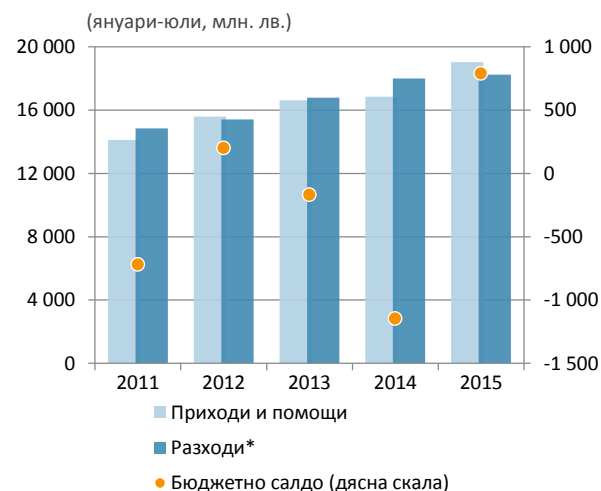
Граф. 17: Графика: Лихвен процент* и месечен обем на новопривлечени срочни депозити (домакинства и фирми)

* среднопотеглен лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия по вид, валута и срочност

Източник: БНБ, МФ

Граф. 18: Консолидиран бюджет – национална методология

Източник: МФ

щите данъчни постъпления по консолидирания бюджет и 69.5% за неданъчните приходи, а помощите за първите седем месеца на годината бяха 75.5% от годишните разчети. Спрямо съответния период на предходната година неданъчните приходи се увеличиха с 4.5%. Помощите бяха 1.6 пъти по-високи спрямо януари-юли 2014 г.

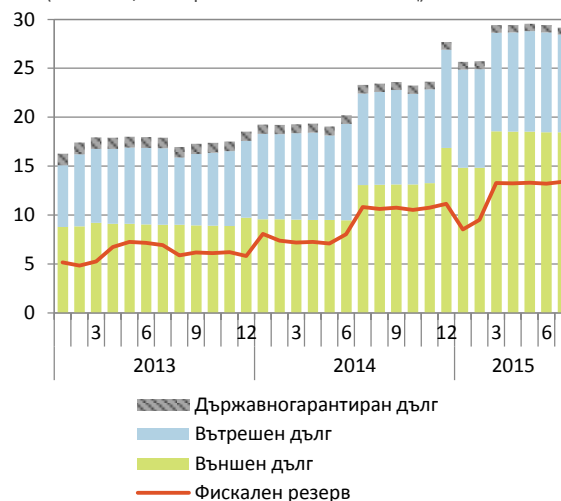
Общите разходи за първите седем месеца, вкл. вноската в общия бюджет на ЕС, бяха с 1.3% по-високи в сравнение със същия период на миналата година. Това се дължеше в най-голяма степен на нарастването на капиталовите разходи и социалните плащания, съответно с 15.3% и 2.1%. Същевременно бе отчетен спад при текущата издръжка с 6.2% и субсидиите - с 4.4%.

Фискалният резерв бе в размер на 11.2 млрд. лв., в т.ч. 10.7 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки, и 0.5 млрд. лв. вземания от фондовете на ЕС за сертифицирани разходи, аванси и други.

Държавният дълг към края на юли бе 28.4% от прогнозната стойност на БВП, а държавногарантираният - 0.7% от БВП.

Граф. 19: Държавен дълг и фискален резерв

(% от БВП, към края на съответния месец)

Източник: МФ

Основни икономически показатели

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2012	2013	2014	III'14	IV'14	I'15	II'15	02/15	03/15	04/15	05/15	06/15	07/15	08/15
— БВП															
БВП ¹	%, на год. база	0.5	1.1	1.7	1.5	1.3	2.0	2.2	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	%, на год. база	2.9	-1.3	2.4	0.8	1.4	1.1	1.5	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	%, на год. база	2.0	-0.1	2.8	4.4	3.3	2.1	1.5	-	-	-	-	-	-	-
Износ	%, на год. база	0.8	9.2	2.2	-2.8	5.4	12.9	6.1	-	-	-	-	-	-	-
Внос	%, на год. база	4.5	4.9	3.8	2.6	7.5	9.7	8.5	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	%, на год. база	-7.3	3.3	5.2	3.7	3.9	5.1	2.8	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	%, на год. база	1.6	-0.1	2.0	2.8	2.5	2.5	2.4	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	%, на год. база	-0.8	1.6	1.2	1.6	1.3	1.8	2.0	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	%, на год. база	6.9	0.3	2.1	2.5	3.7	6.0	4.0	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика															
Промишлено производство	%, на год. база	-0.4	-0.1	1.8	-0.5	0.4	2.1	4.3	2.5	4.1	1.7	3.9	7.3	3.4	-
Оборот в промишлеността	%, на год. база	2.3	-1.0	0.0	0.5	2.9	8.2	3.7	4.5	16.6	6.8	1.6	2.8	0.9	-
Оборот в търговията на дребно	%, на год. база	5.3	3.8	4.4	4.4	4.0	3.1	1.7	4.2	0.9	0.7	1.3	3.0	0.3	-
Строителна продукция	%, на год. база	-0.8	-3.7	1.8	-1.0	2.2	-1.8	-1.5	-2.1	0.4	-2.7	-5.9	3.8	-0.3	-
Общ бизнес климат	баланс	14.3	13.0	15.9	15.6	12.9	17.2	22.6	17.3	18.2	20.7	23.8	23.1	21.3	22.6
Промишленост	баланс	21.3	15.6	18.2	18.5	15.5	22.3	25.0	22.3	24.6	25.1	24.9	25.1	22.2	24.3
Търговия на дребно	баланс	16.4	19.7	24.0	22.7	22.2	20.8	29.1	21.9	20.9	26.2	31.9	29.2	28.6	31.6
Строителство	баланс	0.3	2.0	7.3	9.7	4.8	9.8	18.0	11.6	8.0	16.4	18.9	18.6	19.2	19.1
Услуги	баланс	12.2	12.2	11.7	8.9	6.4	10.7	15.6	8.2	12.6	10.5	18.6	17.7	14.1	13.9
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.1	53.9	54.1	55.2	53.9	53.4	54.1	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	46.6	46.9	48.2	49.3	48.2	47.7	48.7	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	%, на год. база	-2.5	-0.4	0.4	0.7	0.1	0.8	0.2	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	12.3	12.9	11.4	10.8	10.6	10.6	9.9	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.1	11.3	11.2	10.5	10.7	11.0	10.1	11.0	11.0	10.7	10.1	9.6	9.4	9.3
Номинална работна заплата	%, на год. база	6.6	6.0	6.8	2.3	2.3	7.9	7.6	7.6	8.5	7.6	7.0	8.2	-	-
Реална работна заплата ²	%, на год. база	4.1	5.6	8.5	3.5	4.1	9.8	8.2	9.4	9.7	8.5	7.3	8.8	-	-
Производителност на труда (БВП на зает)	%, на год. база	3.1	1.5	1.3	1.2	1.5	2.3	2.2	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	%, на год. база	2.9	8.0	-0.5	-3.9	2.7	2.3	0.1	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	%, на год. база	3.0	0.9	-1.4	-0.8	-0.6	-0.5	0.6	-0.5	0.1	0.5	0.9	0.4	-0.2	0.0
Хармонизиран индекс на потр. цени	%, на год. база	2.4	0.4	-1.6	-1.2	-1.8	-1.7	-0.6	-1.7	-1.1	-0.9	-0.3	-0.6	-1.0	-0.8
Цени на производител на вътр. пазар	%, на год. база	5.4	-1.3	-0.9	-0.8	0.0	-1.1	-0.4	-1.2	-0.4	-0.6	-0.4	-0.3	-0.7	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	27 470	28 981	29 409	21 556	29 409	7 795	-	4 762	7 796	11 330	13 819	16 303	19 020	-
Общо разходи	млн. лв.	27 828	30 430	32 482	23 035	32 482	7 539	-	4 867	7 539	10 263	12 727	15 413	18 230	-
Вноска в бюджета на ЕС	млн. лв.	809	934	955	700	955	302	-	226	302	376	451	505	540	-
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-358	-1 448	-3 073	-1 479	-3 073	256	-	-106	257	1 067	1 091	890	789	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2012	2013	2014	III'14	IV'14	I'15	II'15	02/15	03/15	04/15	05/15	06/15	07/15	08/15
	% от БВП	-0.4	-1.8	-3.7	-1.8	-3.7	0.3	-	-0.1	0.3	1.3	1.3	1.1	0.9	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	14 683	14 893	22 753	19 409	22 753	24 606	-	21 503	24 607	24 609	24 699	24 584	24 383	-
	% от БВП	18.3	18.6	27.7	23.6	27.7	29.4	-	25.7	29.4	29.4	29.6	29.4	29.2	-
Фискален резерв ³	млн. лв.	6 081	4 681	9 170	8 824	9 170	11 088	-	7 940	11 088	11 073	11 133	11 032	11 189	-
	%, на год. база	21.6	-23.0	95.9	77.7	95.9	87.8	-	31.0	87.8	86.0	90.8	67.2	25.9	-
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	15 552	14 426	16 534	15 564	16 534	18 963	19 224	17 180	18 963	19 467	19 380	19 224	19 633	19 974
Покритие на паричната база	%	174.9	162.9	165.1	180.4	165.1	171.3	174.6	147.8	171.3	172.1	176.1	174.6	170.8	169.6
Покритие на вноса	месеци	6.7	6.1	6.4	6.5	6.8	7.7	7.8	7.1	7.7	7.9	7.9	7.8	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	150.2	150.9	166.0	167.6	164.3	219.0	242.4	174.0	219.0	230.5	245.5	242.4	-	-
Паричен агрегат М1	%, на год. база	9.5	17.5	15.1	18.7	15.1	15.3	11.5	15.1	15.3	13.8	14.4	11.5	11.4	-
Паричен агрегат М3	%, на год. база	8.4	8.9	1.1	7.2	1.1	1.9	2.5	2.0	1.9	1.1	1.0	2.5	3.5	-
Депозити	%, на год. база	8.4	9.4	-0.5	6.6	-0.5	0.3	1.4	0.5	0.3	-0.5	-0.8	1.4	2.0	-
Кредит към частния сектор	%, на год. база	3.0	0.2	-8.2	2.6	-8.2	-8.9	-9.8	-9.0	-8.9	-9.4	-10.4	-9.8	-10.0	-
Кредит към нефинансовите предприятия	%, на год. база	5.0	0.1	-11.6	3.0	-11.6	-13.1	-14.5	-13.1	-13.1	-14.1	-15.3	-14.5	-14.6	-
Кредит за домакинствата	%, на год. база	-1.0	-0.2	-1.6	0.1	-1.6	-1.8	-1.8	-2.0	-1.8	-1.7	-1.9	-1.8	-1.7	-
Лихвен процент (краткосрочни кредити)	%	7.6	7.9	7.4	7.1	7.0	8.5	6.8	9.4	9.5	7.8	8.6	6.8	5.9	-
Лихвен процент (срочни депозити)	%	4.3	3.5	2.7	2.5	2.3	1.8	1.4	1.7	1.6	1.6	1.4	1.4	1.3	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.48	1.42	1.61	1.55	1.61	1.82	1.75	1.74	1.82	1.74	1.78	1.75	1.78	1.74
	ср. пер.	1.52	1.47	1.47	1.48	1.57	1.81	1.74	1.72	1.81	1.81	1.76	1.74	1.78	1.76
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	92.2	90.0	94.7	92.2	94.7	92.1	89.7	90.8	92.1	90.8	89.9	89.7	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	27.5	25.9	25.3	24.0	25.3	22.0	20.7	25.4	22.0	21.8	20.5	20.7	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	41.4	41.8	40.7	41.6	40.7	40.4	41.8	41.0	40.4	40.8	41.8	41.8	-	-
— Платежен баланс⁴															
Текуща сметка	млн. евро	-108	765	359	1 097	-581	263	61	-148	466	-108	43	126	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	-0.3	1.9	0.9	1.1	0.9	1.8	2.0	1.5	1.8	2.2	2.4	2.0	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-3 947	-2 891	-3 429	-710	-910	-689	-522	-319	-184	-241	-167	-113	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-9.6	-7.0	-8.2	-8.0	-8.2	-7.3	-6.6	-7.7	-7.4	-7.1	-6.9	-6.7	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	19 668	21 208	21 031	5 737	5 530	5 199	5 797	1 646	1 923	1 905	1 831	2 061	-	-
	%, на год. база	3.2	7.8	-0.8	0.5	2.5	13.8	11.6	6.1	24.3	13.2	7.2	14.2	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	23 615	24 099	24 461	6 447	6 440	5 888	6 319	1 965	2 107	2 146	1 998	2 174	-	-
	%, на год. база	8.8	2.0	1.5	2.3	3.8	5.3	5.7	8.1	11.8	5.0	2.2	9.7	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	546	469	992	203	465	286	429	56	221	318	45	66	-	-
Финансова сметка	млн. евро	-1 164	1 422	-1 845	-656	-1 130	-1 379	-132	-1 419	-974	-268	57	79	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-859	-1 129	-824	-169	-361	-435	-292	-106	-33	-112	-37	-144	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	2 016	1 161	1 871	1 241	553	1 378	-1 134	62	1 819	-353	-699	-83	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	-350	700	2 056	1 219	838	-2 805	-749	-1 579	-1 936	-240	-753	243	-	-
Промяна в междунар. резерви на БНБ	млн. евро	2 121	-532	1 810	1 182	864	2 121	481	1 565	1 721	570	-40	-50	-	-

Забележка:

1. По цени от 2010 г., сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни;
2. Дефлирани с ХИПЦ;
3. Промяна в обхвата на фискалния резерв в началото на 2014 г.;
4. Данните са в съответствие с изискванията на Шестото издание на Ръководството за платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ).